

séges a gödröket a végett betölteni hogy az uj sarjak elegendő számu gyökeret hajthassanak, s mint önálló ültőnczök jövő évben használtatassanak. —

Az eperfa ertéséről.

A nagyobb kiterjedésű homok területek beerdősítésére, elégtelkenységénél fogva az eperfa, minthogy még jó műszer és tüzelő fával is bír, szintén ajánlható; kisebb kiterjedésű, és városok helységek vagy majorok közelében létező homok, sőt futóhomok területek beerdősítésénél, mint már mondatott: már csak a selyemtenyésztés emelése tekintetéből is mellőzhetlen. — Az eperfa tenyésztését a homokban, méginkább pedig a futóhomokban, csak faiskolában nevelt magonczokkali ültetés által lehet eszközölni.

A faiskolába az eperfamagot mindjárt szedés után vetjük be. E végből a szedett epret őszenyomatván, hideg vízzel leöntjük és ezt mind addig ismétljük, még az egyes magocska minden más anyagtól lemosva nincs. Az ekép tisztított magot úgy mint más faneműeket sorokba, a neki szánt és jó előre elkészített ágyba vetjük. —

Ennél egyszerűbb (de drágább Szerk.) eljárás azonban az, hogy ha az összeszedett epret csepüből készített kisujnyi vastag de igen lágyan öszesodort kóczmadzagra kenvén, a napon néhány óráig szárítva, a magot a madzaggal együtt az illető helyre betéve igen gyengén betakarjuk. —

Az orsz. Erd. Egyesület közgyűlése Kassán.

Szeptember 26-án a déli és esteli vonattal érkezett számos tagjait az egyesületnek Kassa város küldöttsége fogadott az indóháznál, a honnét saját alkalmatosságain szállásainkra szállítottatt. A szívélyes fogadtatás az indóháznál, úgy szintén házigazdáink által biztosított, hogy a regényes fekvésű város bár igen is mélyen nem magyar ajku nép közé ékelve van,

csakugyan igaz magyar város egyszersmind, a hol a magyar vendégszeretet otthon van.

Estve a kaszinó helyiségeiben gyűltünk össze, s valóban kedves volt a meglepetés, midőn oly sok régen nem látott barátal, iskola és szaktárssal, láttuk magunkat egyszerre szemben.

„Te is itt vagy? adj Isten sok jót; be rég nem láttalak; talán megsem ismeresz? s hasonló kérdések, vidám feleletekkel kicserélve; forró kézszorítások, baráti csókolodzás járta rendre. Mindenütt sugárzó vidám arcokat lehete csak látni.

Most következtek a kölesönös bemutatások, melynek hossza vége nem, de azon érdekes oldala volt hogy sok szakktárssal a közös jó ügy előmozdítására egy férfias kézszorítással szövetséget köthettünk. —

Valóban egyszer át kellett az ily ismerkedési estélyt élni, hogy az ember felfogni képes legyen mily kedves az. Találkozunk régi barátokkal, megismerkedünk azon pályatársakkal, kiknek neveit ismerjük már rég, kiket tisztelünk, szeretünk, végre teljesültek vágyaink, meg is ismerkedünk velők, eszméket cserélünk, s a harcra egyesülünk az erdőpusztítók, at udatlanság, a rossz akarat ellen.

Valóban élvezetteljes óra.

Következő nap reggel 10 órakor elnök Keglevich Béla gróf megnyitván a közgyűlést, az egyesület tagjainak tetszés nyilváníatásai között számot adott az igazgató választmány három évi működéséről, s az alapszabályok értelmében az egész választmány nevében beadta lemondását.

Most Loos József Kassa város főjegyzője kelt fel, és a város nevében szíves hozott Istent mondott az egyesületnek.

Utánna Piller Gedeon szólott, és az elnökség további megtartására kérte fel Keglevich Béla grófot. Hasonló értelemben nyilatkozott Brecz Sándor, Dobsina város erdőmestere. Az egyesület mindkettő felszólítását lelkes éljenzésekkel fogadta,

de a nemes gróf kijelenté, hogy bár az egyesület java igazán szíven fekszik, s mindenkor a legnagyobb örömmel kész annak felvirágoztatására közreműködni; mindazonáltal az alkotmányos érzelem annyira természetévé vált, hogy e tisztet csak is akkor fogadja el ha szavazás útján választatik meg.

Ezen kijelentést a közgyűlés határozott tetszéssel fogadta, mert hiába az alkotmányhoz való hű ragaszkodás a magyart mindig lelkesítette, és lelkesíteni fogja.

Ezek után közfelkiáltás útján megválasztatott a szavazat szedő bizottság.

A közgyűlés egy órai felfüggesztése után a szavazatszedő bizottság elnöke Piller Gedeon felolvasá a szavazatok eredményét.

Elnöknek egyhangulag Keglevich Béla gróf, 1-ső alelnöknek Tisza Lajos, 2-ik alelnöknek Wagner Károly; választmányi tagoknak pedig következők választattak meg: Divald Adolf, Giller János, Lónyai Gábor, Prindl András, Scholz Rezső, Mednyánszky Dénes báró, Rombauer Emil, Bartha Béla, Gervay Nándor, Eleőd Józsa, Festetics Pál gróf és Luczenbacher Pál.

Ezután elnök elfoglalván székét rövid szavakban, melyeket azonban a közgyűlés zajos tetszése szakított meg többször, köszönétét fejezé ki mind maga, mind a választmány nevében, s a közgyűlést megnyitá. Mielőtt a közgyűlés rendes teendőihez fogott volna az országos kiállítást, rendező bizottság átirata olvastatott fel, melyben az együletet a kiállításban való részvételre szólítá fel. A közgyűlés belátván a kiállítás fontosságát elhatározta abban részt venni, s az igazgató választmányt bizta meg, magát a bizottsággal érintkezésbe helyezni s a szükséges lépéseket megtenni.

Miután több képviselő és új alapító tag jelentette volna be magát, a titkár felolvasta a titkári jelentést melyből az egyesület terjedését és működésének hatását örömmel tudta

meg a közgyűlés. Az egész jelentés igen nagy érdeket ébresztett, csak azt fogadta a közgyűlés kissé nehezen, hogy az erdészeti kézikönyvre az egyesület által kitűzött pályázat eredménye most sem volt kihirdethető. De megnyugodott, értésére esvén, hogy pályázó volt ugyan egy pár, de a pályabírák tetemes elfoglaltságuk mellett nem vehettek maguknak elegendő időt a terjedelmes munkák tanulmányozására; azonban már annyira haladtak hogy nemsokára az eredményt kihirdetni lehet. Erre azután a jövő gyűlésnapon meg is kapta az igazgató választmány a felhatalmazást. Jó lenne jövőre, ha az egyesület pályázatot hirdet, egyszerre a pályabírák neveit is és a határidőt midőn a pályázatok eredménye kihirdettetni fog, közleni, s a határidőt szigoruan betartani. Erdészeti íróink fájdalom kevesen vannak, s az ily késedelmeskedés pályázási kedvüket nem igen fogja fokozni.

Már eddig is több oldalról hallottunk nyilatkozatokat az erdészeti kistükkörre nézve, melyek nem a legnagyobb reményre jogosítanak fel.

Ezen kistükkörre nézve különben szerény véleményünk az, hogy vagy az erdészeti kézikönyv nem felel meg a czélnek, s akkor a pályadíjt nem kell oda itélni, vagy ha megfelel, akkor a kistükkör fölösleges; vagy ha akar lenni kistükkör, akkor inkább az erdőfontosságát igyekezzék a köznép számára kimutatni, s azt vele megkedveltetni. Miután azonban a pályázat már ki van hirdetve, leghelyesebbnek tartanám, ha azok, kik hivatta érzik magukat pályázni, várnának még a pályázati idő letelik, s a pályázat új és helyesebb föltételekkel tüzetik ki.

Ez után megkezdett a kitűzött erdőgazdasági kérdések tárgyalása. Haske Emil, Kassa város erdőbírja a kassai erdők statisztikai viszonyait, sat. adta elő.

Ez alatt az idő letelt, a közgyűlés mára felfüggesztetett, s átmentünk az átellenben fekvő kaszinó épületbe, ahol gazdagon

és izletesen terített asztalok vártak reánk, az ablak alatt pedig a katonai zenekar játszott szebbnél szebb darabokat.

Az ebédnél jelen voltak a város jelesebb és előkelőbb férfiai, a kassai megyés püspök, a katonai törzstisztikarsat. sat.

A kezdetben csendes társalgást, mert bizony mindenki az izletes étkekkel volt inkább elfoglalva, csakhamar lelkes fölköszöntések váltották fel a királyért, szeretett királynénkért, az elnökért városért, egyesületért, és kitudná mind fölszámlálni kiért, miért.

Végre kiüritők az utolsó pohár pezsgőt, kiszörpöltük fekete kávékat, szekerekre ültünk, s kirándultunk a kassa-ujfalusi és Téhány határbeli erdőkbe.

Előbb tölgy vágásokon mentünk át, azután lábas erdőben is jártunk. Valamennyi tölgyes. A vágások sarjakról ujjaltak, a tölgy sarjadék gyér, de közbe számos nyir látható. Magról kelt csemetét ritkán láthatni, minek az erdő folytonos legeltetése a legutolsó pillanatig egyedüli oka. Ha az erdőt 5—10 évvel vágás előtt tilalom alá tennék, ugy verné fel a tölgy-magzadék magát, mint a kender. Meg is győződünk erről, mert számos fiatal lerágott csemetét földőztünk fel szorgalmas keresés után. A fának növése ezen erdőkben nem nevezhető szépnek, minek oka abban kereshető, hogy sarjból 80 év alatt sem lesz hatalmas szálfá.

Már sötét estve volt, midőn a városba vissza érkezénk, de még elég idő arra, hogy a színházba siessünk. Sajnosan lepett meg itt az, hogy oly kevés nőt láttunk a páholyokban és zárt-székekben. A hol annyi a derék, lelkes magyar férfi, a nők nem volnának magyarok; avagy a művészet nem hat vonzerővel rájuk? — — — Pedig a szintársulat megérdemelné. Kárpótlásul a jelen volt hölgyek igen szépek és csinosak valának, s a zöld erdők fiai közül nem egynek ingerelték szívét sebesebb dobogásra.

Szeptember 18-án reggel 6 órakor hosszú szekérsor vitt

ki bennünket Sz. Iványba az erdész lakáához. Valóban megvoltunk lepve a mint az udvarba léptünk. Szembe velünk veranda zöld koszorúkkal, szarvas és őz agancsokkal diszitve; benne hó fehér abrosszal terített asztalok, rajtuk virágbokréta, s a villásreggeli minden tartozékai a legválogatottabb rendben és elegyen; csinos hölgyek mosolygó ajkakkal: ugyan melyiteknek nem derült arcza öröme erdész barátim? A köd éppen a falu előtt emelkedett fölénk, ragyogva süttött ránk az őszi nap, s mi csak sohajtva tudtuk elhagyni e kedves lakot.

„Uraim! a lovak a falun kívül várnak.“

Lett erre sürgés, forgás, mindenki sietett jó paripára szert tenni. Volt tolongás, szakértő megsejmlélése a dikhanczoknak s végre lovon ült a csapat, s ujongva hagytuk el az épen épülő vasuti hidat.

Nem sokára a tölgyes erdő fogadott kebelébe elaggott fáival. —

Mennél beljebb hatoltunk az erdőbe, mennél inkább eltávoztunk a legeltetésnek kitett területektől, annál szebb lett az. A tölgyest fenyves váltotta fel, mely közé szebbnél szebb juharok, szilek vannak elegyülve. Valódi kincsek ezek, melyek jól használva fel, számos fafogyasztó kézművesnek szolgáltatathadják a szükséges anyagot.

Mindinkább magasabb s magasabb pontokra jutottunk, melyek egyikéről kilátást nyertünk azon területekre, melyeket a vasgyárak tarolgattak le. Be kellett vallanunk, hogy azok mesterül értenek az erdőpusztításhoz, mert pompás szálerdők helyét cseplés jelölte, melyből igen is kifehérltek az eső által lemosott meztelen szikla csoportok.

Vége hosszú lovaglás után rétre értünk, és a mozsarak durrogása, a katonai zene hangjai értésünkre adták, hogy ezélunknál vagyunk.

A Pokriva vagy mint értesültem Csalános magaslaton valánk. A tetőt csinos, zöldkoszorúkkal, zászlókkal ékesített

csarnok koronázta, mely alatt terített asztalok várták a hosszú lováglassal által jó étvágyra szert tett vendégeket. De mindenentől tett a gyönyörű kilátás. Fölöttünk tiszta égről mosolygott le a nap; nyugatról a Hernád völgy szepesi, északról sárosi része terült el számos helységekkel; keletnek, délnek tengere az erdőnek. Erdősz és természetbarát egyesülve dicsőíték a táj szépségeit.

Az ebéd vidáman folyt le, s toaszt toasztot ért, a társaság a legjobb kedvben hagyta el a helyet, s tudom valamennyiünk emlékében kedvesen él e szép tető, melyet én Pokrivi vagy Csalános helyett kedvvelőknek neveznék.

Nagy terjedésű vágásokon keresztül, melyekben a vetővágás alkalmazását kísértették meg, s utközből még egy fűrészmalmot megtekintvén jó későcskén érkezünk vissza a városba.

29-én 10 órakor reggel ismét folytattuk a közgyűlést, melyen a méter rendszer behozásánál alkalmazandó erdei mértékről, a méter hasábról tartott igen érdekes előadást Wagner Károly, bemutatván azt egyszersmind természetben is. Miután ezen értekezés általános érdekű, reméljük, hogy e lapokban közöltetni fog, s tehát itt ismertetni, bár mennyire is kedvünk volna hozzá, nem fogjuk.

Ezután a vadászati törvényjavaslat megváltoztatásának kérdése került szőnyegre. Illés és Fekete segédtanárok a selmeczi akadémiáról a kényszerbérlet behozatala ellen tartottak felolvasást, és a kisbirtoknak a kényszerített vadtenyésztés által való terhelését káros és igazságtalannak igyekeztek kimutatni. Pro et contra heves vita fejlődött ki s szavazásra kerülén a dolog, a törvényjavaslat megváltoztatásának szükségére határozott szótöbbséggel kimondatott.

Nevezetes az, hogy a nemmel szavazók között volt elnökünk is, a ki szavazatát avval indokolá, hogy vagy semmi törvényt se hozzunk a vadászatra, vagy legyen az szigorú s kényszerítsen mindenkit annak védelmére.

Tehát a megváltoztatás szüksége elvileg általános szavazat-többséggel kimondatott, de fájdalom végre is csak az lett a vége, hogy Scholez Rezső azon indítványa fogadtaték el, miszerint a község ne legyen ugyan kénytelen a vadászatot bérbe adni, de minden vadnak élete szent és sérthetetlen. Már most kérдем mit tegyen a község ha nem akarja megengedni hogy a vad utolsó gyümölcs fáját, és veteményét le ne rágja: meg hajtja nyakát, bérbe adja a vadászatot.

Ebédre a lövészegylet vendégei valánk. A lövölde ünnepiesen vala földiszítve: és erdészek lövészek igazi testvéries ünnepet ülénk együtt. A felköszöntéseket a legjobb humor fűszerezte, a mint illik, a midőn oly nép jut össze, a mely szereti a puskapor szagot.

Ebéd után diszlövést rendeztek számunkra a lövészek, melyen nem maradánk szégyenben, mert az első díjat másod alénkünk Wagner, a másodikat pedig Szócs egyleti tag nyerte el.

September 30-án reggel 6-kor ismét szekeren voltunk s kirándultunk a bankói fürdőbe. Utközben egy tisztáson megállapodánk villás reggelire. Alig fogyasztánk azt el, tudunkra adatott, miszerint ülést fogunk tartani.

Letelepedtünk tehát a zöld fűre, az elnöki széket tuskó helyettesíté, s megkezdett a tárgyalás.

Ez alkalommal kellemesen tapasztaltuk a jó hatást, melyet az erdőszre a szabad levegő, az erdei környezet gyakorolt. Öregektől hallottam, miszerint az erdészeti egyesületnek nem volt még közgyűlése, a mely oly élénken folyt volna le mint a mai. Megnyiltak a gyakorlat embereinek a zárt ülésteremben különben néma ajkai. Hogy is ne! hisz a fölötte ágait kiterjesztő tölgyek, s a sötét lombu fenyvek régi bajtársai valának, s biztatólag integetének zöld levél koszorúval diszített karjaikkal felé. Eltűnt a fesz a tárgyalás inkább szakemberek társalgásához hasonlított, de annál érdekesebben folyt.

Szó volt a tölgy erdők felujtásáról, a hazai fakereskedés emeléséről, a legelőről az erdőben, s közbe szőve sok más érdekes tárgyról.

A tölgyesekre nézve Brez ajánlotta Greiner Lajos Coburg hercegi erdőtanácsos az egylet közleményeiben hajdan kiadott tanainak terjesztését. Ezen nézet hosszabb vitára adott alkalmat. Az általános nézet azonban oda ment ki, hogy a cser-erdők (Schälwald) kiterjedésével a gubics mind inkább elfogja veszteni fontosságát, makk a mennyi szükséges terem a vágható állabokban, a gazdaság irányának inkább belterjesnek kell lenni, s az eddigi külterjes kezeléstől el kell válni; a termelésnek fára, nem pedig a mellék használatokra kell irányulni, s tehát a felujtásnál a rationalis erdőmivelés elvei lehetnek egyedül mérvadók. Rendszeres vágás, felujtás kézből, elegyítés talajjavító fanemekkel: az egyedüli út mely célhoz vezet.

A fakereskedés emelésére nézve Illés tartott előadást, melyben kifejtette, hogy a fapiaczok árszabásának ismerete, a fakészleteknek hirdetése a lapokban, s fatermelésünknek megismertetése a kiállításokon, főtényezők, melyek fakereskedésünk emelkedésére hatni fognak. Továbbá figyelmeztetett arra is, hogy maga Magyarország fog legjobb piaczokat szolgáltatni fánk számára, nagy mérvű kivitelről pedig ne álmodozzunk, mert a világpiaczokon oly hatalmas versenytársakkal állunk szemben, mind a termelőket, mind a termeszterményeket illetőleg, melyek el fogják előlünk zárni a tért. Szerinte legnagyobb kivitelre számíthat a lágyszka.

A legelőre nézve Láng Gábor megtámadta Helm Ervinnek e lapokban közlött nézeteit; de mivel ő inkább az alyidékek sovány erdeit tartá szem előtt, és a mi 6—7' magas, majdnem átgázolhatlan füzikénket nem ismeré, fölvilágosittatván, föltételelesen belenyugodott a dologba. Bár a mint fél füllel halani szerencsém volt, erősen megigértte a kérdést az Erdészeti

Lapokban még egyszer bonezkés alá venni. Bár csak szavát tartaná.

Volt azután még szó tagosításról, szolgalmak megváltásáról; melyekből azt kellett fájdalommal kivennünk, hogy sok kell még ahoz, míg erdeink teljesen felszabadulnak a teher alól, s az okszerű erdőgazdaságnak semmi sem fog útjában állani.

Végre bezáratott az ülés s mi folytattuk utunkat a bankói fürdőbe, a mely arról nevezetes, hogy csep vize sincs. Mi azért nem veszünk szomjan, mert szíves házi gazdánk, nemes Kassa városa fényesen gondoskodott rólunk. Egy fényképész le is vette a fürdőt velünk együtt, a mit okosabban a Csalánosan tehetett volna; tájkép a melyen nincs ég, olyan mint a nő, melyben nincs kedély. Különben mindnyájan elvagyunk találva.

Képekről lévén szó híres fiatal festőnk Benezur, pár körrajzot készített, s reményök lehet azoknak kik jelen nem válnak, hogy a pompából nekik is jut ki valami; úgy hallottuk a „Magyarország és a nagy világ“ hozná a rajzokat.

Estve bálon voltunk.

Ne kívánják szíves olvasóim hogy leírjam a látottakat, gyenge az én tollam ahoz. Mennyi ígésző báj, mennyi szépség, kellem egy terem falai közé szorítva. Jaj nektek erdőszők, sóhajtozva emlékeztek vissza Kassára!

E báljövendele, kiegészítve az illetők által „kassai hölgyek alapítványa“ cím alatt, az egyesület tőkáját fogja gyarapítani.

Pénteken reggel, október 1-én zárulást tartottunk. Megritkultak ugyan soraink, de még elegen valánk az érdekes tárgyalásra. Legelőször is a szavazatszedő bizottság adá be jelentését az első ülés határozata folytán 12 taggal szaporított választmánykiegészítésére történt szavazás eredményéről; e szerint további választmányi tagokul választattak: Piller Gedeon, Prugberger József, Inkey József, Gombossy János,

Ernusz Kelemen, Stengel Dániel, Blaschek Frigyes, Divald József, Szájbély József, Mihályfy István, Kádár István, Haske Emil.

Kassa városa azon kérelemmel fordult vala a közgyűléshez, adna véleményt erdei folyamatban lévő rendezéséről. Az e célra kiküldött bizottság előadója Wagner szakalapossgal és tapintattal adta elő a véleményezést. Az egyesület nem osztotta a munka vezető elveit, sok megróni valót talált, jó tanácsokat osztogatott, s reméljük, a város követni fogja azokat s szép terjedelmű erdeire nézve szebb jövőt inaugurált az orsz. erd. egylet ott léte.

11 órakor elosztottunk, s mentünk szét, a merre a király koronázáskor sz. István kardjával vág.

Igy multak el az aranjuezi napok. A fogadás, melyben részesülénk nemcsak fényes, de a mi fő, szívélyes, barátságos vala: igaz magyar vendégszeretet minden ostentatió nélkül lépten nyomon, mindenki mint otthon érezte magát; minden intézkedésben a legnagyobb pontosság és rend minden zaj nélkül az ügyvezetők kiváló ügyességéről és fáradhatlan feláldozó munkásságáról tanuskodott. Megvagyok győződve, minden egyleti tag, ki jelen volt, megegyez velem, ha szívemből köszönetet mondv a nemes városnak, kívánom hogy az Isten éltesse derék polgárait, s az erdő iránt tanusított szeretetük gyarapodjék mint a jól kezelt erdő.

Mielőtt bezárnám soraimat, meg nem állhatom, hogy kifejezést ne adjak csodálkozásomnak, hogy a környék erdőbirtokosai közgyűlésünkön jelennemlétükkel tündöklének. Tudtommal csak Piller Gedeon, szintén egyleti tag volt jelen. Ugyan hát oly kevés birtokos látta-e be eddig a tudományos haladás befolyását az erdőgazdaságra? Vigyázzunk uraim hogy el ne maradjunk! Kincs az erdő, de tudni kell azt kiaknázni. Nöl az erdő igaz, vágni nem mesterség; de ne panasz-

kodjanak önök a felett hogy nincs jövedelem, ha tanulni vagy legalább más kárán okulni nem akarnak

Oh de mit mond ehhez a nemzet gazda!

Föl, föl! soha sem késő, s a költő azt mondja:

Hass, alkoss, gyarapits,

S a haza fényre derül.

Hernádtői Bálint.

Néhány pótszó Nyitrai Andor úr cikkéhez

„hazai erdőszeretünk jelen állásáról.“

Az „Erdészeti Lapok“ folyó évi V-ik füzetében megjelent „Hazai erdőszeretünk jelenlegi állása, s annak feladata a mostani viszonyok között“ című, az erdőbirtokosokat és erdőgazdákat egyaránt érdeklő és üzleti tétlenségükből felrázó cikke Ny. An. úrnak, engem is felbátorított, hogy már több év óta táplált vágyamnak engedve, régi nézeteimet ugyan csak az „Erdészeti Lapok“ hasábjain mintegy Ny. úr derék cikkének pótlásául közöljem, mit Ny. úr mint igen tisztelt szaktárs bizonyára megengedni szives leend.

Meggyőződéseim szerint erdészeti iparunk pangásának és ingadozásának a Ny. úr cikkében elősoroltakon kívül még igen sok bibéje van, így p. hogy az erdőbirtokosok és azok főtisztjei, kik közös fekvési, közlekedési és egyéb viszonyaiknál fogva közös kereskedelmi érdekekkel bírnak, és így közös és egyetértő működésre utalvák, félreösmerik érdekeik közösségét, mi által a faegyedárusok kezébe szolgáltatják önmaguk ellen a fegyvert. Ez által faiparuk oly kezekbe kerül, melyek faterményeik árát lenyomják és evvel szemben az erdőjövedelmét, erdeik kárával, tömördek anyagok eladása által kénytelenek eszközölni. Mert tagadhatlan, habár szomorú, hogy igen sok erdőbirtokos a „pénzt, csak pénzt“ elvet vallja, melynek mi módoni valóításával nem törődven, lazább lelkiösmérettel bíró erdőgazdáinknak megnyitják az utat, hogy nem a legelőnyö-